

Col·lectiu NO a Vauban a la UNESCO

Vauban: per fi la veritat!

**Recuperem
la nostra història
www.federacio.cat**

El tractat dels Pirineus

Després de vint anys de guerra a Europa torna la pau. El tractat dels Pirineus se signa el 7 de novembre de 1659 entre els regnes d'Espanya i de França. Per als Catalans és un xoc emocional perquè durant vuit-cents anys han format un sol poble amb les seves pròpies institucions i ara una frontera artificial separa dolorosament famílies, promesos, comerciants, artesans i artistes, etc... Què esdevindrà el Rosselló tallat de Barcelona Cap i Casal? I la Cerdanya partida? Tanmateix, el tractat prometia el respecte de les lleis catalanes i de la Diputació (mena de govern autònom instal·lat a Perpinyà). Per a alguns era un mal menor.

Compromisos no respectats

Ràpidament, el poder francès es desdiu dels seus compromisos i imposa les mateixes lleis, ordres i govern que a les altres províncies conquerides.

Tot seguit els responsables de la Diputació de Perpinyà escriuen a Lluís XIV: «Abolir la Diputació dels catalans del Rosselló i de les terres més properes serà un gran desavantatge per a la Seua Majestat i angoixa per als seus fidels vassalls». Cap resposta.

Eleccions manipulades

D'ençà de tres-cents anys el Consell Municipal de Perpinyà era elegit a base de llistes de tots els ciutadans. El ministre Louvois exigeix: «Seria necessari purgar totes les llistes escollint els millors súbdits que seran acceptats pel rei». Exclouen els resistents.

La llengua catalana

La llengua francesa esdevé obligatòria als convents, a les esglésies i escoles públiques, i és clar a la Universitat a partir de 1661. Tots els qui no parlen francès no poden accedir a la funció pública. Més endavant, el 2 d'abril de 1700, Lluís XIV prohibeix l'ús del català, llengua «contrària al seu honor i a la inclinació dels habitants» tot i que sols un grupat de catalans comprèn el francès.

La indumentària

«La Seva Majestat Lluís XIV vol i considera que tots els habitants de la vila de Perpinyà, capital del país, han de donar exemple als altres, vestint d'ara endavant a la francesa».

Un èxode punyent

Les famílies catalanes estan trasbalsades. Què fer? Més de 500 famílies abandonen amb poc equipatge el Conflent, el Rosselló, el Vallespir, la Cerdanya i el Capcir i s'instal·len a l'altra banda de l'Albera acollides per parents i amics.

La gabella, un impost odiós!

A Catalunya l'impost sobre la sal suprimit l'any 1283 fou restablert per Lluís XIV el 1661. És Paul Riquet que recull l'impost. Una gran part dels diners cobrats li permeten continuar la construcció del canal del Migdia en Llenguadoc del qual tindrà el monopoli.

Els resistents estimats: els Angelets de la Terra

El restabliment de la gabella inflama l'esperit de resistència a les comarques del nord de Catalunya a partir del 1663. Josep de la Trinxeria encapçala la revolta dels Angelets del Vallespir que aviat s'estén al Conflent, a Cerdanya i al Rosselló. Les tropes catalanes amenacen fins i tot les rodalies de Perpinyà. Els afrontaments amb l'exèrcit francès són sagnants.

Una repressió ferotge

Els dirigents dels resistents catalans empresonats són torturats i executats públicament. Alguns d'ells són decapitats i llur cap penjat dins d'una gàbia de ferro al portal de la ciutat. És el cas a Vilafranca d'en Carles de Llar i Francesc Soler, a Perpinyà d'en Manuel Descatllar. Pel que fa a Francesc Puig, pitjor encara: el seu cap és col·locat en una gàbia de ferro penjada a la Llotja i el seu cos és exposat a la ciutat tallat en quatre parts. Afegim altres víctimes

martiritzades: Mathias i Josep Tixedas (li tallen la mà de viu en viu i la fixen dalt del Castellet), Maria Guitard, Alexis Celles, Jaume Arnaudès, Anton Rivet, Joan Bigorre, Emmanuel Boixó, capellà de Forques, Gelsen, etc... Les vídues i els nens reclamaran en va els cossos durant anys... Més de 70 persones condemnades a mort fugen i llurs béns són confiscats. 30 municipis estan obligats a pagar multes molt fortes.

Un país maltractat

A més de les repressions humanes el poder francès ordena als pagesos requisicionats a fer els enderrocaments: Aiguatèbia és totalment arrasada; després, s'enderroquen desenes de cases de resistents a Elna, Serrallonga, Prats de Molló, Arles, Ceret, Pi, Montferrer, etc... deixant les famílies al carrer.

Quin és el paper de Vauban?

És en aquest espantós context que apareix Vauban el 1669. Tindrà més compassió? Decideix "millorar la defensa dels llocs" i ordena, ell també, noves demolicions: a Cotlliure -sense indemnitzacions - un terç de la ciutat en particular la Casa del Consolat (l'Ajuntament) i l'església; a Vilafranca l'església amb el seu magnífic claustre, el seu campanar, els seus dos edificis; a Rià el castell de Guifré el Pilós. Després, construeix o consolida els forts que coneixem. Tot això evidencia la voluntat d'aixafar militarment el poble català, la seva cultura i la seva llengua.

Ara que coneixeu la veritat, penseu encara que és convenient honorar Vauban? Tinguem un mínim de respecte per als nostres avantpassats que han sofert tant.

**Diguem «NO» a la inscripció
de Vauban i de les seves construccions militars al
patrimoni de la UNESCO.**